

OPS

tuki 2016

Elämänkatsomustieto

Arto Vaahtokari

Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu

arto.vaahtokari@helsinki.fi

OPPIAINEEN TEHTÄVÄ

- Elämäkatsomustiedon opetuksen ydintehtävänä on edistää oppilaiden kykyä etsiä hyvää elämää.
- Elämäkatsomustiedossa painotetaan ihmisten kykyä vaikuttaa aktiivisesti omaan ajatteluunsa ja toimintaansa. Siksi on keskeistä sovittaa opetukseen ja opiskeluun oppilaan oma ajattelu- ja kokemusmaailma.
- Elämäkatsomustiedon opetuksen tehtävänä on kehittää oppilaan valmiuksia kasvaa itsenäiseksi, suvaitseväiseksi, vastuulliseksi ja arvostelukykyiseksi yhteisönsä jäseneksi.
- Tavoitteena on täysivaltainen demokraattinen kansalaisuus globalisoituvassa ja nopeasti muuttuvassa maailmassa.
- Tämä edellyttää elämäkatsomustiedon opetukselta monipuolisen katsomuksellisen ja kulttuurisen yleissivistyksen kartuttamisen lisäksi eettisen ja kriittisen ajattelu- ja toimintakyvyn sekä oppimisen taitojen kehittämistä.

OPETUKSEN TAVOITTEET

- Tavoitteena on täysivaltainen demokraattinen kansalaisuus globalisoituvassa ja nopeasti muuttuvassa maailmassa.
- Erityisesti seuraavat laaja-alaisen osaamisen alueet:
 - ajattelu ja oppiminen, vuorovaikutus, kulttuurinen osaaminen ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen, arjenhallinta ja turvallisuus, sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja vastuullisuus

Elämäkatsomustiedon opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 1-2

http://oph.fi/download/156871_perusopetus_perusteluonnos_vuosiluokat_1_2.pdf

Elämäkatsomustiedon opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 3-6

http://oph.fi/download/156872_perusopetus_perusteluonnos_vuosiluokat_3_6.pdf

Elämäkatsomustiedon opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 7-9

http://oph.fi/download/156873_perusopetus_perusteluonnos_vuosiluokat_7_9.pdf

OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT

- Turvallinen ja avoin psyykkinen ja sosiaalinen oppimisympäristö, jossa oppilas kokee tulevansa kuulluksi ja arvostetuksi.
- Työskentelyssä tuetaan oppimisen itsesäätelytaitojen kehittymistä.
- Oppimisympäristössä on olennaista, että välitön henkilökohtainen yhteisöllinen kanssakäyminen voi yhdistyä erilaisten medioiden ja digitaalisen vuorovaikutuksen pedagogisesti monipuoliseen hyödyntämiseen

OHJAUS JA TUKEA

- Ohjausta ja tukea tarvitaan erityisesti vuorovaikutus- ja ajattelutaitojen kehittymiseen.
- Ppaineen käsitteellisen sisällön hahmottamiseen erityisesti eettisissä kysymyksissä

OPPIMISEN ARVIOINTI (1-2)

- Arvioinnin tavoite on tukea ja vahvistaa oppilaan osallisuuden ja minäpystyvyyden kokemusta.
- Erilaisia oppimis- ja opetustilanteita tulee hyödyntää monipuolisesti arvioinnissa.
- Arvioinnin kohteet:
 - taito toimia ryhmän jäsenenä ja ottaa toiset huomioon
 - taito tunnistaa ja nimetä katsomuksellisia ilmiöitä lähiympäristössä
 - taito ilmaista ajatuksiaan ja kuunnella toisia

OPPIMISEN ARVIOINTI (3-6)

- Arvioinnilla pyritään rohkaisemaan oppilasta perehtymään ja tutkimaan oppimisen kannalta keskeisiä lähteitä ja piirteitä sekä tekemään asioista omia tulkintoja.
- Monenlaiset kirjalliset ja suulliset tuottamisen muodot ovat keskeisiä.
- Tärkeää on niiden kautta osoitettu ilmaisu- ja perustelutaito.
- Yksityiskohtaisen muistamisen sijaan keskeistä on asioiden ymmärtäminen ja soveltaminen sekä ajattelun ja asioiden argumentaation kehittyminen.

OPPIMISEN ARVIOINTIKRITEERIT ^eNORSSI

6. LUOKAN JÄLKEEN

Määritellessään osaamisen tasoa **6. vuosiluokan** lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää elämänkatsomustiedon **valtakunnallisia arviointikriteereitä**.

Oppiaineen arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi arviota "hyvä" / arvosanaa kahdeksan varten

http://oph.fi/download/156872_perusopetus_perusteluonnos_vuosiluokat_3_6.pdf

OPPIMISEN ARVIOINTI (7-9)

- Arviointi perustuu työskentelyn havainnointiin ja keskusteluihin ja argumentaatioon sekä oppilaiden monimuotoisten tuotosten tarkasteluun.
- Lisäksi arvioidaan opiskeluprosessia ja työn eri vaiheita kuten kysymysten muodostamista, perusteluiden rakentamista, aiheen rajaamista, tiedonhakua, näkökulmien perustelemista, käsitteiden käyttöä, ilmaisuuden selkeyttä ja työn loppuun saattamista.
- Oppilaiden itsearviointia ja vertaispalautetta käytetään arvioinnin tukena

PÄÄTTÖARVIOINNIN KRITEERIT

Musiikin päättöarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona oppiaineen opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena. Päättöarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut elämäkatsomustiedon oppimäärän tavoitteet.

Päättöarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso elämäkatsomustiedon valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin. Osaaminen oppiaineessa kehitty kumulatiivisesti oppilaiden ajattelun taitojen syventyessä.

- **Päättöarvosanan muodostamisessa** otetaan huomioon myös ne valtakunnallisista elämäkatsomustiedon tavoitteista johdetut tavoitteet, jotka ovat sijoittuneet 7. tai 8. vuosiluokalle eivätkä esiinny enää paikallisen opetussuunnitelman 9. vuosiluokan tavoitteissa.

Elämäkatsomustiedon päättöarvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päättyessä ja niitä täydentävät kuvaukset

http://oph.fi/download/156873_perusopetus_perusteluonnos_vuosiluokat_7_9.pdf

MIHIN SUUNTAAN?

- Oppilaslähtöisyys keskiössä
- Argumentointitaito
- Digitaalisen ympäristön sitominen opetukseen